

4 marca 2026 r. podczas sesji plenarnej Europejskiego Komitetu Regionów przywódcy lokalni i regionalni jednogłośnie przyjęli opinię dotyczącą Europejskiej Strategii Odporności Wodnej. Dokument zwraca uwagę na rosnące wyzwania związane z dostępnością i zarządzaniem zasobami wodnymi w Unii Europejskiej oraz podkreśla konieczność wzmocnienia zdolności władz lokalnych i regionalnych w zakresie zapobiegania zagrożeniom, przygotowania na sytuacje kryzysowe, reagowania oraz odbudowy po katastrofach.

W opinii wskazano, że ostatnie powodzie w Europie są wyraźnym przypomnieniem o potrzebie zwiększenia odporności systemów zarządzania wodą. Komitet Regionów zaapelował do Komisji Europejskiej i państw członkowskich o przyjęcie podejścia „resilience by design”, zakładającego systemowe włączenie ocen odporności na katastrofy i podatności na zagrożenia do planowania przestrzennego i urbanistycznego, a także do decyzji dotyczących inwestycji i infrastruktury.

Przyjęta opinia odnosi się do przedstawionej w czerwcu 2025 r. przez Komisję Europejską pierwszej Europejskiej Strategii Odporności Wodnej, której celem jest odpowiedź na różnorodne wyzwania związane z wodą w UE – od susz i powodzi po zanieczyszczenie wód. Komitet Regionów wskazał na bezpośrednią zależność między naturalną dostępnością wody a poziomem rozwoju regionalnego oraz podkreślił potrzebę pełnego włączenia miast i regionów w proces podejmowania decyzji dotyczących planowania i zarządzania wodą, szczególnie w transgranicznych dorzeczach.

W dokumencie podkreślono również, że działania na rzecz odporności wodnej muszą być sprawiedliwe społecznie i dostępne cenowo, zwłaszcza dla gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji, sektorów gospodarki silnie uzależnionych od wody oraz regionów doświadczających stresu wodnego.

Samorządowcy wezwali także do systemowego włączenia kwestii zarządzania wodą do wszystkich obszarów polityki UE poprzez zastosowanie tzw. „testu wodnego” dla unijnego ustawodawstwa. Jednocześnie zaproponowano, aby w kolejnym wieloletnim budżecie UE uwzględnić specjalne linie finansowania poświęcone odporności wodnej, wspierane m.in. przez politykę spójności i inne instrumenty unijne skierowane do regionów zmagających się z problemami wodnymi.

Komitet Regionów zwrócił uwagę, że wiele europejskich jednolitych części wód pozostaje w złym stanie, dlatego konieczne jest konsekwentne stosowanie zasady „zanieczyszczający płaci”, a także wdrażanie zaawansowanych technologii oczyszczania i monitorowania wody w całym cyklu wodnym. W opinii wezwano również Komisję Europejską do przedstawienia propozycji ograniczenia stosowania PFAS, tzw. „wiecznych chemikaliów”, oraz podkreślono, że ewentualne upraszczanie przepisów dotyczących wody nie może odbywać się kosztem standardów środowiskowych i ochrony zdrowia publicznego.

W dokumencie zaakcentowano także znaczenie ograniczania zapotrzebowania na zasoby wodne poprzez oszczędzanie wody, zwiększanie efektywności jej wykorzystania oraz rozwijanie ponownego użycia. W tym kontekście pozytywnie oceniono wprowadzenie zasady „water efficiency first”. Zwrócono również uwagę na rolę rolnictwa, które jest największym konsumentem zasobów wodnych w Europie, a jednocześnie źródłem zanieczyszczeń składnikami odżywczymi i pestycydami. W związku z tym wskazano, że wspólna polityka rolna UE powinna zapewniać ukierunkowane wsparcie dla profesjonalizacji i modernizacji sektora.

Przyjęcie opinii zbiegło się także z uruchomieniem Sojuszu na rzecz Odporności Wodnej i Gotowości na Zmianę Klimatu, powołanego przez 19 regionów-założycieli z Unii Europejskiej. Inicjatywa, prowadzona

Samorządy UE apelują o większą odporność na susze i powódzie

Kategoria: Zarządzanie Przestrzenią

Opublikowano: czwartek, 05, marzec 2026 08:52

Odsłony: 299

przez region Emilia-Romania we Włoszech, ma na celu wzmocnienie roli regionów jako strategicznych partnerów w działaniach na rzecz zwiększania odporności wodnej, przygotowania na skutki zmian klimatu oraz adaptacji do nowych wyzwań środowiskowych.